

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cuvântarea

pronunțată de Prea Sântia Sa, părintele
Episcop al Aradului Ioan Mețianu la
deschiderea sesiunii ordinare a sinodului
eparchial aradan din 1892.

Christos a înviat!

Domnilor deputați!

Dacă se mângăia părinții, când se ved încun-
giurați de fii lor, și dacă se bucură frații, când con-
vin unii cu alții din locuri depărtate; atunci cu atât
mai mare este mângăierea părinților și bucuria
fraților, când se întrunesc cu toții spre un scop co-
mun, mărețiu și folositoru, spre scopul de a lucra
împreună: la ridicarea familiei, căreia aparțin.

O asemenea mângăiere simțesc și eu astăzi
domnilor deputați, când după un interval de un
an, — ca pre frați și fii iubiți ai mei, — érași
am norocirea a vă vedé în giurul meu, la intru-
nirea noastră sinodală, pentru a lucra împreună la
ridicarea și întărirea familiei noastre celei mari, a bi-
sericeii noastre naționale, scutul și adăpostul nostru
în timpuri grele, și mângăierea și întărirea noastră în
casuri de cercare.

Mângăierea mea pentru acesta întrunire este
cu atât mai mare, iubiților frați și fii, cu cât sim-
țim cu toții, tot mai mult greutatea timpurilor, în
cari trăim. Simțim cu toții multe și grelele ob-
stacole, ce împinăm dimpreună cu clerul și popo-
rul nostru, în calea dezvoltării noastre culturale și
religioase morale, în calea născuțelor noastre spre
scopul, ce ni l'a desemnat bunul Dumnezeu.

De aceea clerul și poporul, biserica noastră cea
via, cu drept cuvânt astéptă dela noi, adevărții lor
representanți, nu numai delaturarea obstaculelor și
oblierea călei spre progres, dar și aflarea și indicarea
de noué mijloce pentru dezvoltare și progres, spre a
putea ținea concurența cu celelalte biserici și poporâ
din patrie, și prin acesta a'i asigura viitoriul pe se-
coli înainte.

Dacă religiunea creștină, în toate timpurile și la
tote poporele a fost unica basa sigură a culturai
și dezvoltării, și prin aceasta a esistenței și înaintă-
rii poporelor; atunci cu atât mai mult putem sus-
ține această cu privire la noi, cari numai prin bise-
rica străbună ne am susținut și dezvoltat prin atâtea

cercări grele ale trecutului, și așa érași tot numai
prin biserica străbună ne putem asigura și mai
încolo un viitoriu demn, singur și durabil.

Durere însă, că timpurile de acum sunt chiar și
pentru biserica grele și critice.

Un curent periculos, ivit în timpul mai nou,
amenință greu și religiunea, lucrând pe față și pe
ascuns la slăbirea ei, și la stricarea bunelor mora-
vuri. De unde se și observă un indiferentism con-
damnabil, în cele ale credinței și la o parte a po-
porului nostru; se observă adecă, că în unele părți
dispar tradițiunile și datinile vechi religioase; că se
negligă cercetarea bisericeii din partea credincioșilor
și slăbește zelul întru împlinirea creștinescilor de-
torințe strămoșesci. Tot atâtea simptome, cari tre-
buie se ne însușe serioase îngrijiri; dar cari, de altă parte
ne impun și datorința de a stărui la delaturarea
lor, până când n'ar lua dimensiuni mai mari.

Și cine s'ar puté angagia la un asemenea lucru
măreț și folositoriu, de nu fii cei mai demni, mem-
brii cei mai luminați și mai distinsi ai bisericeii, re-
presentanții cei adeverați ai clerului și poporului, cari
suntem noi, Dlor deputați, dela cel dintâiu până la
cel din urmă.

Deci noué ni se impune marea datorință de a
combate și a stărpi cu totul asemenea aparițiuni
triste din poporul nostru, unde ele se ivesc, și a
le înlocui cu adeverați credință și adeverați reli-
giositate a bisericeii noastre străbune. Noi suntem
chiamăți a face această la toate ocașiunile și cu toate
mijlocele legale și posibile. Astfelu făceau părinții
și strabunii nostri, în toate timpurile. și asia ni au
conservat ceea ce avem mai prețios.

Intrunirea noastră în sinode eparchiale, proto-
presbiterale și parochiale ne ofere cele mai bune
ocasiuni nu numai de a constata cu toții, relele, de
cari vorbim; dar și de a combina și aplica mijlo-
cele necesare la sanarea lor.

Dintre multele și feliuritele mijloce voiu aminti
și la această ocașiune mai ales două, dlor deputați,
cari cred eu, că ar produce mai sigur și mai cu-
rând rezultate îmbucurătoare.

Un mijloc ar fi, dlor deputați, că noi să nu ne
mulțămim numai cu lucrările de aici din acest si-
nod, ci să ne angagem cu toții la lucru și afară
de sind. Se ne facem cu toții tot atâtea apostoli în
dreptători și luminați ai poporului; învățând și
luminați pre toți, la toate ocașiunile, precum dice

s. apostol Pavel „cu vreme și fără vreme”, nu nu-
mai cu cuvântul, dar și cu esemplul, întărind pe
cei slabi în credință, îndemnându-i la îndreptarea
moravurilor, și sfătuindu-i a ținea sus și tare la re-
ligiunea străbună, și la frumoșele datini străbune,
cari ne-au trecut fără pericol, prin atâtea timpuri
grele și dureroase.

Er un al doilea mijloc ar fi, dlor deputați, spo-
rirea și întărirea școlélor noastre confesionale, pentru
a cresce și mai cu succes tineretul nostru, flórea și
speranța viitoriului nostru, în spiritul religios al bise-
riceii noastre naționale.

O asemenea crescere religioasă morală pôte da
tinerimei noastre numai șola confesională, pentru-că
numai ea are darul de a planta în inima cea fragedă
a tinerimei simțul religios, în măsura coréspundé-
tore, și așa a cresce bisericeii și națiunei fii adeverați
și patriei cetățeni demni.

De aceea repet rugându ve, dlor deputați, să
luminați și DVóstră cu cuvântul și esemplu la toate
ocasiunile binevenite, pre aceia dintre ai nostri, cu
cari veniți în coatingere, premergând în toate și cu
bunele DVóstre exemple, ér aici în această naltă
corporațiune bisericească se ve concentrați osebita
DVóstră atențiune asupra școlélor noastre, lucrând
la înmulțirea și înaintarea lor, la dotarea și desvol-
tarea lor, pentru ca se coréspundă întru toate as-
ceptărilor noastre și cerințelor timpului.

Și fiindcă în timpul din urmă s'au ivit pe terenul
învățământului, două momente neprevădate și anume:
înființarea asilelor pentru micuții de 3 — 6 ani, și
un nou proiect de lege, ce amenință dreptul nostru
autonom bisericesc pentru școléle cu dotațiune sub
300 fl., datori suntem dlor deputați a ține și noi
séma de acestea, înființând și noi precât se pôte
asile confesionale; sporind și noi școléle noastre con-
fesionale, și ameliorând dotațiunile învățătorești în
măsură coréspundétore pentru-că așa nu numai se
ne conservăm dreptul autonom asupra acelor școle,
dar și se ne crescem tinerimea noastră în spiritul
religios din cea mai fragedă etate.

Făcând așa D-lor deputați, nu numai vom de-
latura pericolele ce amenință biserica, scutindu-o
de ori ce influențe rele, dar încă vom asigura și
noué și poporului nostru o sorte mai bună, un vii-
toriu mai fericit, și o esistență mai temeinică, pe se-
coli înainte. Făcând așa, întrunirea noastră această
va fi o adevărată mângăiere pentru mine, ca și pen-

FOIȚA.

Concertul *)

„reuniunii române de gimnastică și de cântări” din
Brașov.

Brașov, Dumineca Tomei, 1892.

Car musique aux notes de flamme
Fait au pauvre un bien sans pareil:
Elle est pour l'hiver de son âme
Un rayon de divin soleil.

Auguste Barbier.

Curmat ne fie chinul pe unele momente! Dis-
pară ori-ce durere, ori-ce suferință, căci suntem în
septemăna cea luminată, „care a făcut o Dom-
nul să ne bucurăm și să ne veselim în-
tr'ênsa!”

Voi, zile senine și pline de splendórea divină,
voi numai puteți încălzi sufletul românului amărit
de nefaste timpuri cu câte o rață alinătoare de du-
eri isvorite din divinele precepte ale aceluia, carele
îndurat cele mai crâncene dureri pe muntele
ota!

Să laudăm dar pe Domnul în strune și în or-
! De suntem sêraci, cântarea cu notele ei ar-
devine pentru noi un izvor de bunătate, un
ans pareil; și rațele sórelui divin va nimici cu
érna amărăciunilor noastre!

Din cauza materialului adunat în timpul sinodului,
Red.

Natura întregă pare că suride, frunzele verđii
de pe pólele muntelui Tâmpa esecută și ele în fe-
liul lor tainice cântări de laudă; isvórele și undele
apelor prin murmurul lor în le țin isonul. Frea-
mățul frunzelor, murmurul apólor, paséri, zefire,
tóte alcătuesc un concert plin de armonie și vieță!
Éră noi?

Noi făpturile din lut însuflețit?

Frunza, sêcurea, isvorul, toate murmură cu dor:
Să cântăm și noi ca frunza, ca sêcure, ca isvor!

B. P. Hătleu.

Și în Brașov se pôte dice, că s'a cântat!
Dar s'a cântat cu farmec, cu foc și cu un etușiasm
ajuns la culme! Și cum se nu, când doi represen-
tanți ai geniului musical — fără îndoelă uniți din
Ardealul românesc, — doi corifei în arta musicală
se unesc pentru un scop nobil într'o muncă încoro-
nată cu cele mai strălucite succese! Zelosul dirigent
al reuniunii noastre de cântări de aici, dl Nicolau
Popovici, căruia i-se datoresce cu tot dreptul bri-
liantul succes obținut prin concertul arangiat Vi-
neri séra în 10/22 Aprile c., pe lângă toate greută-
țile, având nobila intenție a pune reuniunea noastră
de cântări pe nivelul, unde stau celelalte reuniuni
stréine, a invitat pe dl George Dima, valorosul nos-
tru compositor și profesor de musică din Sibiu, se
coopereze prin talentul seu productiv și prin vas-
tele lui cunoscințe musicale la reușita cât se pôte
de splendidă a concertului. Și dl George Dima a
venit, ér brașovenii, precum aud, l'a primit cu o
iubire frățescă. Banchetul din 21 Aprile a. c. et. n.
arangiat în onórea dânsului sub pólele bêtânei
Tâmpa a întrunit o frumoasă societate de dame și

domni, cari — dice-se, — au și jucat până dimineța
de vreme.

Domnul George Dima însă a venit „de-acasă”.
A adus cu sine o admirabilă plăsmuire artistică,
oferindu-o spre esplotare reuniunii noastre de cân-
tări. Frumósa baladă „Mama lui Stefan cel
mare”, compoziție pentru solo, cor și orchestră,
care a format punctul prim din program, a fost
așteptată cu dor și cu óre-care curiositate de pub-
licul brașovean. Reuniunea noastră a înțeles pe deplin
pe dl Dima, compositorul acestei piese escelente.
Să vedem dar decursul ei.

„Dați mi” dicea celebrul Camoens, „îndrêsne-
țele accente ale trompetei rêsboinice, acele trufase
accente, cari fac să trêsară rêsboinicii și reapiind
focul luptelor!” Și domnul George Dima tocmai
prin acestea accente ne-a introdus în valorósa-i
plăsmuire plină de nuanțe artistice. Sumbrele tonuri
ale capelei orășanesci din loc ne-a destăinuit în pa-
lida noastră închipuire epoca plină de fapte vitejesci
ale românilor rêsboinici de sub Stefan cel Mare, fala
Moldovei. Pare-că vedem lupta, pare-că auzim îdră-
gălașele noastre cantece bêtărănesci, cari făceau „să
trêsară rêsboinicii și reapiindeau focul luptelor. Zân-
gănitul armelor nereoglindéză o neasceptată înfrên-
gere de luptă. Din dobe și bucium se dă semn de
retragere; o vehementă pocnitură ne indică totala
risipire a micei oștiri române.

În mijlocul unei tainice nopți se reintórce Ste-
fan spre castelu-i splendid. Și acum se desfășură o
interesantă scenă dramatică.

Partea această de solo — vorbele lui Stefan —
a fost interpretată de dl Nicolau Popovici,

tru DVóstră, și o mare binecuvântare pentru aceia, pe cari îi reprezentăm.

Deci rugând ferbinte și aici pe bunul Dumnezeu, ca să ne sprijină cu ajutorul Suu cel puternic în acete mântuitoare năsuțe ale noastre, și salutându-ve părintesce de bunavénire; declar sesiunea ordinară a sinodului nostru eparchial, pentru anul 1892 de deschisă.

Cuvântarea

Prea SântituIui Domn Episcop diecesan Nicolau Popea, rostită cu ocaziunea deschiderei sinodului eparchial.

Prea stimaților domni deputați!

Prea înbiților frați și fii spirituali!

Cu viuă plăcere și bucurie vîd și acum, ca totdeauna, pe fii bisericeii, ca reprezentanți ai clerului și poporului diecesan, întruniți în sinod la desbaterea și pertractarea obiectelor, ce ne sunt designate prin organismul bisericeii noastre naționale.

Se ȳice dlor, cā patru ochi vîd mai bine decāt doi, opt mai bine decāt patru și așa mai departe, de sine înțelegādu-se înșe, dacā acei ochi vor fi sēnătoși, limpeți și curați, și vor voi sē vadā lucrurile așa, cum sunt ele în realitate, va sē ȳicā prin prisma adevărului și a binelui comun, érā nu prin aceea a feliuritelor patimi și interese particulare. Se scie mai încolo, cā pārerile ómenilor sunt diferite, fie-care judecā lucrurile în felul seu, după vederile sale individuale. Întrālāndu-se înșe pārerile mai multora la un loc, și ciocnindu-se între sine unele cu alte, ele se purificā și se lāmuresc, precum se lāmuresce aurul în cuptoriul mǎestrului, eșind adevărul la luminā. În sfērșit așa e omul din firea lui, cā nu lesne se încrede în cele spuse și aȳite, ci, cuprins de bănueli varii, cautā sē și cāștīge însuși, de se pōte, convingere proprie despre starea cea adevērātā a lucrurilor, mai mult: cautā sē participe și însuși la sōrtea, ce i se croiesce și lui în tōte afacerile comune, prin urmare și în cele bisericesci.

Étā, dlor, în puține cuvinte tot atātea motive și considerante, ce cred eu cā le va fi avut în vedere biserica noastră atunci, cānd s'a vȳduț îndemnatā a-și croi organismul seu, de care ne bucurām astāȳi, un organism, care, în forma sa reprezentativā și în condițiunile amintite mai sus, deși mai greu și mai sumtuos, își are valōrea sa nedisputabilā fiind merit a satisface așteptările și dorințele generale, a împāca conștiințele credincioșilor, și a fi un *razim puternic al vieții noastre bisericesci naționale*.

Pentru aceea, eu érāși ȳic, cā mē bucur, și cred cā cu toți ne bucurām dānd laudā lui Dumnezeu, cā ne putem aduna în sinódele noastre regulate, pentru ca frāșesce sē ne sfātuim și înțelegem în afacerile noastre bisericesci, scolare și economice.

Impregiurările, dlor, devin din ce în ce tot mai serioșe; lipsele și trebuințele cresc din ȳi în ȳi; greutățile și necasurile ni se înmulțesc cu grosul și în privința tuturor acestora suntem avisați numai la noi înșine, la mijlōcele adevā și puterile noastre proprii morale și materiale. Prin urmare, dacā cāndva, apoi acum chiar cā avem neapērat trebuință de consultări frāșesci, de capete luminate, de caractere ferme, de inimi binevoitōre și gata spre jertfire în interesul cel adevērāt al mult cercatei noastre bisericeii, care cu tōte acestea a fost unicul adāpost în vijeliile vȳcurilor trecute, unicul balsam alinātoriu

în durerile și suferințele, prin cari a trecut nēm̃ul nostru românesc dela început pānā astāȳi.

Dar, d-lor, cānd e vorba de biserica, eu înțeleg totodată și șcōla, fiica bisericeii, sau lumina care lumineadā întru întunec, și pe care de o aveam noi în trecut, de sigur nu ne perdeam rostul aprōpe de tot. Și chiar asupra acestei lumini sau a șcōlei, apasā aȳi, cum sciți, pretențiunile cele mai grele și mai nejustificabile. Înțeleg mai încolo și religiositatea și moralitatea, care sunt basa tuturor lucrărilor omenesci, și fārā de care însași societatea ar deveni un caote al sēlbaticilor; înțeleg mai departe chiar și averea materialā, sau *nervus rerum* cum se ȳice, fārā de care nici biserica nu pōte prospera; înțeleg în sfērșit tōte instituțiunile noastre religioșe și culturale, pe care biserica, ca o mamā bună, are sē le înfiinȳe sē le crēcā și sē le adāpostēcā sub aripile sale binefăcătōre.

Acestea ar fi după mine momentele principale, pe cari cu deosebire în sinódele noastre sē le avem cu tot adinsul în vedere, momente, care traduse în fapte vor da cele mai sigure doveȳi, cā suntem pē trunși de însemnătatea cea mare a sinodalității noastre, cā suntem însuflețiți chiar de grēua, dar frumōsa și nobila chemare, ce o avem: de a asigura existența și viitoriul neșignit al bisericeii noastre în tōte direcțiunile.

Pētruns de aceste vederi și convingeri, salutāndu-ve, dlor, de buna venire, și implorānd și aici darul de sus asupra lucrărilor noastre, declar sesiunea sinodului diecesan din anul acesta deschisā.

Sibiu, 27 Aprile, 1892.

După o activitate de 11 ȳile, Mercuri sēra s'a încheiat sesiunea sinodului archidiecesan din anul acesta.

Tare s'a agravat în anii din urmă situațiunea bisericeii noastre greco-orientale romāne din acēstā patrie, și de acēstā gravā situațiune au fost cuprinși la locul prin bunii nostri archierei, cari toți au dat espreziune îngrigirei lor în vorbirile, cu cari au deschis sesiunea sinódelor eparchiale din anul acesta au fost pātrunși toți membrii sinodului, cari în conformitate cu propunerile consistoriilor, au luat la locul prin măsurile constituționale cari le stau la dispozițiune, anume au conclud înaintarea unei reprezentațiuni la parlamentul țerei pentru respingerea proiectului de lege în cestiunea regulării salariilor învățătōresci, care proiect lovesce în autonomia noastră bisericească, și ȳintesce a ne nimici dreptul cu privire la instituirea și disciplinarea învățătōrilor nostri, făcēnd din acestia nu apostoli ai culturai, ci agenți politici, cari vor atērna dela grația guvernului.

Paralel cu aceste dispozițiuni constituționale sinodul archidiecesan a luat și mēsurile extraordinare pentru cazul, cānd nefericitul proiect de lege totuși ar deveni lege, și pe credincioșii nostri prin aceste mēsurile extraordinare de bună sēmā i va pune la proba cea mai grea, cāci detorința părintelui e sē salveze cu tot prețul esistența copiilor sei, și sērmanul nostru popor în unele locuri e încă în etatea copilăriei, ușor se lasā ademenit mai sēmā, cānd i se vor pune în vedere favoruri materiale, de cari el pānā acum nu a fost pāșas, și în esența lor el nu pōte strābate, prețuț cari i se cere, respective i se va impune prin primirea lor el încă nu-l scie nici cumpān, nici analiza după cuviință.

inscripția: „Valcosului compositor și profesor de musică, d-lui George Dima, reuniunea romānă de gimnastică și de cāntări din Brașov, 10/22 Aprile 1892“. Fr gentila d-ră, Onoria Popovici, a primit o corfiță elegantă cu flori, pregătītă cu mult gust și finețā.

În punctul 2 din program: Arie pentru solo de bas din oratoriul „Paulus“ de Mendelssohn B. cu acompaniare de orchestră, ni s'a oferit plăcuta ocaziune se putem admira și puternica voce a domnului Dima. Vastitatea și plenitudinea vocii lui metalice a încāntat pe întreg publicul asistent, care și-a manifestat mulțumirea prin furtunose aplause. Întreitde calități ale d-lui Dima, de dirigent, compositor și cāntăreț aduc numai fală romānilor. Onōre lui!

Et nunc venio ad fortissimum! Esecutarea poemei romantice „Cruciații“, compoziție pentru soli cor și orhestru de Niels W. Gade, carea a format ultīmul punct din program, grație energiei și zelului reșobosit al domnului Nicolau Popovici, a ridicat rimbul reuniunei noastre de cāntări. Lumea cultā musicalā a admirat precisiunea și corectitatea doveditā de întrēga reuniune în esecutarea acestui cap de opere musicale. Nu e tocmai ușor a interpreta întru tōte compozițiile artistice ale unui W. Gade! Dl Popovici înșe, condus de principiul: „per aspera ad astra“, și-a dat tōtā silința a obȳinea un succes cāt se pōte de strălucit. Și l'a și obȳinut!

La aceste mēsurile noi vom reveni și vom reflecta și la modul de aplicare al lor, respective vom indica și alte mēsurile, pre cari între marginile legilor patriei noastre și ale normativilor noastre va trebui sē le aplicām pentru salvarea șcōlelor noastre.

Cu óre care rezervā am putē reflecta și la unele mēsurile pre cari le am putea lua după o înțelegere bună cu unele dintre bisericile din patria noastră de aceeași sōrte cu noi în cele scolare, mēsurile discutate și în presā pe cari noi de mult le-am formulat la locul cuvenit nu ne putem înșe la locul acesta pronunța acuma, cānd voim sē petrecem cu câteva cuvinte pre deputații nostri sinodali în drumul lor cātrā casā.

Sinodul nostru a luat act despre rapōrtele deosebitelor senate, din cari s'a constatat cursul normal al afacerilor în cele bisericesci, în cele scolare și în cele fundatiōnale.

După o experiență de ani 15 consistoriul a venit cu o nouā prelucrare a regulamentului nostru seminarial, și acesta cu considerare la trebuințele noastre la impregiurările în cari trām, și la puterile noastre materiale, s'a întocmit acuma așa, încāt înflorirea bisericeii și a șcōlei noastre cu un pas este împinsă înainte.

Din motive curat financiare sinodul nostru din anul acesta a revenit asupra normativului, prin care s'au regulat cuincuenalele asesoriilor consistoriali, și a enunciat principiul, cā cuincuenalele se limitēzā la 5, și acēstā limitare are valōre și față cu acei asesori consistoriali și profesori, cari au fost instituiți înainte de acēsta cu cuincuenalii nelimitate, și cari în fapt sē și bucurā de mai multe decāt 5.

Deși nu toți am acceptat principiul, cā mēsurile de acuma se aibā putere retroactivā, totuși după enunciatul sinodului noi vom fi cei d'antāi, cari vom ȳice, din respecte financiare bine a lucrat sinodul, cāci voința majorității trebuie respectatā.

An de an ne simțim tot mai apropiati unul de altul, tot mai consolidați. Situațiunea gravā ne unesce tot mai tare, și în unirea inimilor noastre zace puterea, cu care vom învinge tōte ispitele.

Sinodul archidiecesan.

Ședința a IV-a, ȳinutā la 15/27 Aprile, 1892.

Ședința se deschide la 10 óre a m.

Se cetesce protocolul ședinței a IV, dela 15 Aprile 1892 și — se autenticā.

Escelenția Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul își presentā votul separat față de concludul sinodal luat în ședința a IV-a dela 15 Aprile c. sub punct 59 în cestiunea limitării cuincuenaliilor pentru asesorii consistoriali și profesorii seminariai. — Se aclude la protocol sub litera f).

Se presentā următōrele esibite:

a) cererea deputatului Ioan Șandru, pentru concediu pe sesiunea întrēgā;

b) cererea deputatului Dr. Silviu Moldovan, pentru concediu pe sesiunea întrēgā — concediile cerute se dau;

c) petiția parochului Nicolau Murășan din comuna Baica, protopresbiteratul Ungurașului, pentru întrunirea parochiei Hida cu Baica și folosința venitelor mai departe;

d) petiția comitetului parochial din comuna Petrila, protopresbiteratul Hațegului, pentru un ajutoriu spre scopul procurării clopotelor necesare bi-

cu o rarā precisiune și desteritate artistică. Vocea-i melodioșā a încāldit inimile numērosului public asistent. De altmintrea efectul vocii domnului N. Popovici l'am admirat și cu alte ocaziuni.

Urmēzā acum afabila domnișōrā, Onoria Popovici, carea în rolul mamei lui Stefan ne indigita, cā vȳtuțile strāmoșesci au fost păstrate cu sântēnie de femeia romānā.

Vocea fascinantā și plină de farmec a d-șōrei Onoria Popovici, voluptositatea și forța intuitōre, ce se desfășurā în esecutarea-i artisticā, te face sē te creȳi cā viețuiesci într'o lume ideala și sē uiți tōte năpastele vieții. Onoria cānta unic în felul ei!

Cānta și dulcea sa cāntare
În cale pașii m-ia oprit;
Și inimā și cugetare
Cā printr'un farmec m-ia rāpit!

Orchestra și corul micșt reīncep. Vioiciunea cresce treptat. Nuanțele musicale se contopesc într'un alegro de o tārē marcantā, ér publicul ascultātōr primisce convingerea, cā Stefan reīncepēnd lupta a învins total armata inamicului. Frenetice și prelungite aplause au inundat spațioșā salā dela „Hotel Central“, drept manifestāțiuni de recunoscīnță zelosului compositor, G. Dima, carele a dirijat însuși piesa din cestiune. Reuniunea romānă de cāntări a oferit d-lui Dima între urale de „Sē ȳiēcā!“ o frumōsā cununā de lauri provēdūtā cu

Poema înșe și se imparte în trei părți. În partea primā: „În pustie“ autorul textului danez, Carol Andersen, ne înfățișāzā peregrini și femei din cetele cruciaților, cari conduși de eremitul Petru și Rinaldo își părăsesc patria și se îndrēptā spre cucerirea sfīntei cetāți a Ierusalimului. Printre multele și variatele coruri, vocale și instrumentale, reese o melodie fascinantā și atingētōre, carea a plăcut mult publicului. E rugāciunea eremitului Petru.

Domnul G. Dima, angariat cu acēsta parte de solo, prin vocea-i admirabilā de bas, a eșcutat-o cu colorile cele mai pronunțate musicale spre satisfacția întregului public asistent.

În partia a dōua a poemei, după o introducere instrumentalā și cor, prin care se reoglindēzā jocul spiritelor infernale, se ivesce Armida, mǎestra sirenelor, carea pface pustia într'o grādinā veselā împodobitā cu „palaturi de cristal încinse cu valuri și colonne de diamant“, cu scopul de a fermeca pe Rinaldo, falnicul duce al cavalerilor cruciați. O scenā lirică se desfășurā în interesantul solo de alt al Armidei, urmat apoi de un duet între acēsta și vocea de tenor alui Rinaldo. Dl Giță Popp, prin vocea-i plăcutā și melodioșā de tenor în rolul lui Rinaldo, s'a absolvat de partia destul de grea spre mulțămirea publicului.

Pe d-șōra Onoria Popovici, am cunoscut în rolul Armidei în adevērata iei valōre. Dēnsa

sericei noastre de acolo. — Se predă comisiunei petiționare.

La ordinea zilei continuarea raportului comisiunei organizatoare asupra regulării cuincuenaliilor asessorilor consistoriali și profesorilor seminariali. Raportorul aseseia deputatul I. de Preda în numele minorității comisiunei propune a se accepta punctul 1 din raportul consistoriului în următoarele:

Cuincuenaliile asessorilor consistoriali și profesorilor seminariali se încep numai după plinirea alor de cece ani de serviciu neinterupt întră această chie-mare, numerați la asessorii consistoriali dela ziua depunerii jurământului, ér la profesorii seminariali dela ziua intrării lor în postul de profesori definitivi.

Deputatul P. Cosma, în numele majorității comisiunei, face următoarea propunere: cuincuenaliile se încep ca și pân' acum după un serviciu de cinci ani, computat la asessorii consistoriali dela depunerea jurământului, ér la profesorii seminariali de la intrarea lor în funcțiune.

La acesta propunere deputatul I. Hannia face următorul adaus: la profesorii seminariali serviciul se compută dela ziua intrării lor în postul de profesor ordinar provisor.

Punându-se la vot, propunerea majorității din comisiune dimpreună cu adausul deputatului Ioan Hannia, ambele se primesc, enunțiându-se următorul conclud: Cuincuenaliile asessorilor consistoriali și profesorilor seminariali se încep ca și până acum după un serviciu de cinci ani, computat la asessorii consistoriali dela depunerea jurământului, ér la profesorii seminariali dela ziua intrării lor în postul de profesor ordinar provisor.

b) Cu privire la punctul 2 din raport, asupra limitării numărului cuincuenaliilor la cinci, în conformitate cu propunerea comisiunei, sinodul ia concludul — Numărul cuincuenaliilor pentru viitoriu se limitează la cinci

c) La punctul 3, din raport, la suma cuincuenaliilor, în conformitate cu propunerea comisiunei se ia concludul, — Cuincuenaliile se statoresc cu de cece percente (10%) din salariu, afară de banii de cuartir sau alte emolumente, ce ar fi împreunate cu salariul, ér cele asiginate până aci se susțin nealterate.

Finindu-se astfelu desbaterea specială, — Conclusele primite se dau comisiunei organizatoare, ca să le redacteze în mod sistematic, spre a puté fi supuse la votisare finală, îndrumându-se totodată se prezente propuneri cu privire la regularea cuincuenalelor actualilor profesori seminariali extraordinari.

Anunțându-se ședința procsimă pe mâne la orele 10, cu rapórtele comisiunilor la ordinea zilei, ședința se închee la 2 ore d. a

Raportul general al senatului scolarin.

(Urmare.)

e) Numărul scólelor.

Rubricile, cari urméză cuprind date statistice pentru anul scolarin curent. Ele ne arată tabloul următoriu: Archidieceasa de present are 1235 comune biricesci, dintre cari, 939 matre și 296 filii.

Dintre acestea susțin scóla proprie 755 matre, și 27 filii, totul 782 comune bisericesci.

cântat cu o vervă și un patos demn de tótă lauda și admirațiunea publicului;

Armida lui Gade cu-amorui de foc
In van încercat-a în tainica nópte!
Să farmece ceata prin dulcele-i șópte!
Rinaldo se-îndreptă spre-al patimei loc!
Armida română, ce'nvaluri îți scaldi
Puternica-ți voce, cu fața-ți senină
Cu dulcele tonuri din sfera divină
Tu farmeci deodată o sută Rinaldi!

In partea a treia „Cătră Ierusalim“ după solurile de bas și de tenor ale domnilor G. Dima și Giță Popp prestațiunea reuniunei a culminat „întrun alegro vivace“; viociunea esecutării se potetédă. In sufletele noastre se desvălesce închipuirea mulțumitóre, că mult cercați Cruciați au ajuns la țintă: ocuparea Ierusalimului.

Dirigintele corului dl N. Popoviciu, carele a primit din partea publicului o frumoasă liră compusă din frunđe de lauri, póte fi mândru de succesul obținut. Onóre și laudă merită cu tot dreptul brava reuniunea de cântări.

„Și unii pe alții se ne îmbrătoșăm!“ vestesc sântele stichiri ale învierii. Ne-am supus cu resignațiune acestui precept bisericesc, căci după concert am jucat și ne-am petreut de minune. Nóptea era liniștită și frumoasă și pe lângă tot zefirul recoritor inimile erau „lovite de văpaie!“. In fața priveliștei mărețe mia venit să esclam cu Occian; „Lăsați-me să mă bucur de acesta nópte! Să facem a fi incântător finitul ei pânăcând revărsatul dorilor va lumina orizontul!“

G. J.

Nu susțin scóla proprie 184 matre, și 269 filii; cu totul 453 comune bisericesci.

Dintre comunele, cari nu susțin scóla proprie sunt afiliate la scóle de ale noastre 69 matre, și 139 filii cu totul 208, ér elevii din celelalte comune sunt aviași la cercetarea de scóle străine, și starea lor este următoarea:

	Matre	Filii
La greco-catolici	31	14
La rom. cat.	1	7
La ev. ref.	3	22
La ev luth.	9	36
La unitari	1	1
La scóle de stat	24	2
La scóle comunale	34	40
La scóle de reuniuni priv.	14	1
Inregistrate protopresbiteratele după numărul comune lor, cari susțin scóla proprie, se presentéază următoriu tablou:		
1. Zarand	40	din suma totală 61
2. Cluș	36	" " " 46
3. Agnita	34	" " " 40
4. Ilia	33	" " " 45
5. Făgăraș	31	" " " 37
6. Alba-Iulia	29	" " " 41
7. Sighișora	29	" " " 54
8. Sebeș	28	" " " 33
9. Sibiu	26	" " " 35
10. Orăștie	25	" " " 38
11. Deș	23	" " " 33
12. Mediaș	23	" " " 41
13. Geoagiu	23	" " " 30

14. Reghin	23	"	"	"	27
15. Bran	22	"	"	"	23
16. Brașov	22	"	"	"	23
17. Deva	22	"	"	"	54
18. Geoagiu I	22	"	"	"	37
19. Abrud	21	"	"	"	23
20. Avrig	21	"	"	"	23
21. Cohalm	21	"	"	"	23
22. Mercurea	21	"	"	"	39
23. Unguraș	21	"	"	"	24
24. Bistrița	21	"	"	"	26
25. Treiscaune	20	"	"	"	76
26. Lupșa	18	"	"	"	30
27. Hațeg	17	"	"	"	77
28. Târnava	17	"	"	"	26
29. Cămpeni	16	"	"	"	20
30. Dobra	15	"	"	"	26
31. Solnoc	15	"	"	"	17
32. Cetatea de pětă	14	"	"	"	16
33. Turda	14	"	"	"	28
34. Murăș-Oșorheiu	14	"	"	"	40
35. Seliște	13	"	"	"	13

f) Invățătorii.

Numărul total al invățătorilor este 912. Dintre acestia sunt definitivi 452 provisorii 158.

Despre scóle și invățători se alătură la acest raport un conspect tabelaric, asemenea și despre elevii de scóla, despre averea scólelor, despre venitul anual al aceloră și despre salariile invățătorești sub semnele % și %.

Conspectul scólelor confesionale greco-orientale române din Transilvania în anul scolarin 1891/2.

Numărul curent	Protopresbiteratele	Numărul comunelor bisericesci		Susțin scolară proprie		Nu susțin scolară proprie		Afiliate la școli de ale noastre		Cercetază școli străine, și anume:										Instituții			Pregătire		Observări.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
		matr.	fiii	Suma	matr.	fiii	Suma	matr.	fiii	Suma	m.	fii	Suma	m.	fii	Suma	m.	fii	Suma	m.	fii	Suma	Def.	Prov.		Tot.	Teol.	Ped.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
Suma tuturor																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
1	Abrud	23	3	26	21	5	2	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2	3	5	2

B. Catechisațiunea.

După cum arată conspectul alăturat sub 10/ la institute de învățământ străine au frecventat preste tot 5400 elevi de ai noștri, și anume:

1. La pedagogii	17
2. La gimnasil	368
3. La școle reale	83
4. La școle comerciale	06
5. La școle civile	176
6. La școle elementare superioare	285
7. La școle elementare inferioare gr. cat.	76
8. La școle elementare inferioare rom. cat.	279
9. La școle elementare inferioare ev. ref.	150
10. La școle elementare inferioare ev. luth.	231
11. La școle elementare inferioare unitare	34
12. La școle elementare inferioare de stat	1609
13. La școle elementare inferioare comunale	1475
14. La școle elementare inf. de reuniuni private	541
15. La școle de meserii în Brașov	60
Suma	5400

III. Examenale.

1. Examenale de calificare învățătoresci s'au ținut la 30 Iunie 1891 și zilele următoare. Admiși la examen au fost 61 de candidați, dintre cari sau prezentat 54.

La examen s'au respins la repetiția examenului numai din limba magiară 3, din alte obiecte afară de limba magiară 8, din alte obiecte, între cari limba magiară 6. Cu totul sau respins așa dară 17. Au depus examenul de calificare 37 de candidați, cari s'au provădat cu testimoniu de calificare învățătoresc, subscris și de inspectorul regesc de școle al comitatului Sibiu, în înțelesul articolului de lege XVIII din 1879.

2. Examenale anuale. Cu finea anului școlar 1890/1 s'au ținut la școlile noastre examenale publice anuale, prevădute în § 104 din normativul școlar.

Rezultatul în general a fost îndestulător.

În cazuri concrete, unde s'au observat scăderi, consistoriul a dat îndrumări cuvințioase. Altcum consistoriul constată cu plăcere un mare progres spre scopul de a se da examenelor anuale adevărată importanță și atențiune din partea organelor noastre bisericești.

În considerarea dispozițiilor § 92 din normativul școlar privitoare la vizitarea școlilor sub durată prelegerilor, consistoriul și în anul trecut a insistat la cerculariul său din 7 Septembrie, 1889, Nr. 6073 școl., ca oficiile protopresbiterale prin raport special se arate rezultatul vizitațiilor în toate detașările. Din rapoartele înțrate se constată progres în direcțiunea acésta.

V. Ajutóre.

Ajutórele votate în bugetul anului 1891 pentru școle și învățători s'au împărțit în decursul anului, și anume acolo, unde s'a simțit mai mare necesitatea de ajutorare.

Conspectul ajutórelor împărțite se aterne prin raportul consistoriului arhidieceșan plenariu.

VI. Stipendii.

Cu începutul anului școlar 1891/2 din fondurile arhidieceșane au devenit vacante următoarele stipendii:

1. 16 stipendii (8 din fundațiunea „Moga”, 8 din cea „Francisc-Iosefină” pentru elevii din despărțământul pedagogic al seminarului nostru arhidieceșan.

2. 1 stipendiu de 100 fl. din fundațiunea „Francisc-Iosefină” pentru studenți de ori ce categorie.

3. 3 stipendii câte de 60 fl. din fundațiunea „Cologea” pentru studenți de ori ce categorie.

Stipendiile acestea în urma concursului publicat s'au distribuit, și de prezent toate sunt ocupate.

Conspectul stipendiilor se alătură sub 11/.

VII. Conferențele învățătoresci.

Conferențele învățătoresci s'au ținut într'una cu reuniunile învățătoresci în timpul ferierilor de vară.

Desvoltarea acestora în spiritul statutului organic este una dintre cele dintâi probleme ale autorității bisericești, și consistoriul totdeauna a intervenit în cazuri concrete cu înviațiunile, pe cari le-a creșut necesari.

În anul trecut nu au ținut adunare generală reuniunea din districtul Deș și Cluș.

Consistoriul a luat măsuri, ca se fie informat despre cauzele neținerii adunărilor generale în aceste districte, și va lua măsuri pentru delăturarea pedecelor, cari împedecă regulata funcționare a acestor reuniuni.

În ce privește în special reuniunile învățătoresci, avem onóre a aduce la cunoștința Venerabilului Sinod, că guvernul țerei a cerut toate statutele reuniunilor noastre învățătoresci spre a se pronunța, întru câte acele sunt în consonanță cu legile esistente.

Până acuma la consistoriu încă nu a intrat nici o dispozițiune din partea înaltului ministeriu.

Specialele despărțăminte din reuniunile, cari au raportat până acuma, au avut curs normal. Altcum avem onóre a observă cu privire la subdespărțămintele reuniunilor, că ele fiind o parte întregitoare a diferitelor districte de reuniune, activitatea lor coincide cu activitatea reuniunii înseși, și în punctul lor raport special după natura lucrului nu intră.

VIII. Alte obiecte școlare.

Procese disciplinare față cu învățătorii, respective față cu candidații de învățători în anul 1891 au fost 3, cari și acuma sunt în curs.

Alte obiecte școlare, precum cestiunea lucrului de mână în semi-ariu, reviziunea regulamentului seminarial, regularea școlei practice de lângă seminarul se vor promova prin esbite separate.

Teatru românesc..?!

Da, teatru românesc. Avem deosebită plăcere a constata faptul și simțim deosebită bucurie a împărțăși publicului nostru cetitor acésta surprindere.

Căci surprindere a fost și pentru publicul sibian producțiunea diletanților români de Vineri seara, 6 Maiu, și din nou accentuăm, a fost o surprindere plăcută. Tinerii noștri au pășit pe scena teatrului nu ca diletanți, ci ca actori probați, cari știu mul-

țăm gusturile variate ale publicului, cari pe scenă au fost icóna adevărată a realității și a căror reprezentare în acțiune a corăspuns faptelor desvoltate.

Reprezentățiunile au fost următoarele:

„Firică”

comedie într'un act de I. Cerkez.

Persóne:

Colonel Tunat	dl I. R. Șirianul
Scatolca, soția sa	d-șóra Maria Roman
Emeroda } ficele lor	d-șóra Geni Simonescu
Aurora }	d-șóra Dini Cunțanu
Firică proprietariu	dl Emil Borcia
Ilarie Decar	dl Elie Dopp
Leanca, servitoare	d-șóra Florica Roșca
Ioan Păroiu	dl Olimpiu Boiu.

Scena se petrece la țără.

„Firică” e o comedie originală în versuri, o piesă grea de reprezentat și mai anevoioasă de priceput, de aceea numai dexterității diletanților este a se atribui, că au fost învinse toate aceste greutăți, în cât efectele momentane le-a simțit și publicul în toate situațiunile, în care se aflau bravii diletanți. Emeroda, deși friserului nu i-a succés, cu toate vâpselele, a o face de etatea înaintată, în care trebuia să apară, a reprezentat minunat pe fata mai în vârstă a casei, pe carea în cele din urmă, silit fiind Firică, o ia de nevastă, — cu speranța în divorț. Firică a înțeles intențiunea autoriului și a interpretat cu succés voința lui. Emeroda și Firică au avut rolurile principale și rolurile au fost potrivit alese.

„Reinhold înțeleptul”

comedie în două acte de E. Scribe și Monvel C. tradusă de N. A. Bogdan.

Persóne:

DI de Würzburg, cons. aulic	dl Victor Harșian
D-na de Würzburg, soția sa	d-șóra Dini Cunțanu
Elena, nepóta lor	D-șóra Lucreția Popescu
Reinhold	dl Olimpiu Boiu,
Drul Schultze	dl Victor Roșca
Frideric Stop, sublocotenent	dl Sever Boeu
Hantz, servitor la Reinhold	dl I. R. Șirianul.

„Reinhold înțeleptul” a provocat atâta haz, pe cât de mare a fost dorința franțezescă a autorilor, ca să ridiculizeze pe preaițeleptul nēmț Reinhold, care se căsătorește numai din cauză, că-i prescrie medicul, lăsând și sarcina d'al căsătorii medicului seu de casă.

Caracterele au fost pronunțate, unitatea acțiunii completă și scenele bine motivate. Rolurile principale: Reinhold, Elena, Schultze și Hantz. Pe înbetrănitul Reinhold l vedeai cu ochii, admirai profunditatea înțelepciunii lui, zelul de lucru; compătimiai naivitatea copilărescă și nătangia apucăturilor sociale. Și totuși s'a aflat o drăgălașă ființă femească, care se-i dea mâna, dar numai lui Reinhold: Elena tineră și gingașă, care te îndoișează în momentul plecării la țără, te îndoișează la cetirea testamentului și ți place prin pasul seu în momente îndrăznețe, prin caracterul seu constant. Doctorul Schultze și a implinit datoria cu scumpătate, vorbesce fluent, convingător și neșignit. Tot neșignit era și înbetrănitul servitoriu, care nu se învoia odată cu capul la căsătoria stăpânului seu. I-și pricepea bine rolul.

Dar toți și pricepeau bine rolurile; de aceea pentru fle-care ar trebui să avem cuvinte de laudă. Numerosul public, care a luat parte a știut să aprezieze intențiunile bune și nobile a tinerilor diletanți, a știut să le dea tributul cuvenit. Dșóra Roman, care a adus și jertfe materiale și căreia se cuvine o parte însemnată din succésul acestei reprezentațiuni, a și fost distinsă în decursul jocului pe bină cu un frumos buchet de flori.

După dispozițiunea publicului românesc judecând, astfelu de reprezentațiuni sunt dorite. Ele nu numai că procură momente plăcute, nu numai că ne dă ocaziune a ne desvolta și în direcțiunea acésta, — dar provocă și efectul moral al desvoltării noastre sociale. De aceea credem, că nu vom fi staționari!

— br. —

Fundațiunea Ioan Popescu.

În fundațiunea „Ioan Popescu” au intrat următoarele contribuiri benevole:

Translatuș	461 fl. 97 cr.
Parteniu Cosma, director al institutului „Albina”	20 „ — ”
Suma	481 fl. 97 cr.

Varietăți.

* (Petrecere.) Vineri seara, după reprezentațiunea teatrală, s'a arangiat o petrecere cu joc în sala dela „Hermannsgarten”. A luat parte mult pu-

* (* Baross.) Ministrul de comerț ung. Baross a murit ieri după 11 ore.

* (Iubileu.) Pregătirile pentru festivitățile ce se vor arangia din incidentul iubileului de încoronare se fac cu mare activitate în toate părțile țerei.

* (Sciri militare) Studiarea terenurilor pentru exercițiile mari militare s'au început sub conducerea arhiduceului Albrecht.

* (Pétră.) Duminecă a bătut pétra pe la Alțina și împregiurime.

* (Pusci nouă pentru gendarmeria.) Diarele oficiose din Viena ne aduc scirea, că gendarmeria austro-ungară va fi înarmată cu carabine cu repetiți sistem Mannlicher. Înarmarea acésta se va face numai după ce toate celelalte trupe vor fi înarmate cu pusci de calibru mic.

* (Clerul din România) „Timpul” dela 22 Aprile a adus următorul comunicat: Dl Tache Ionescu, ministrul instrucțiunii publice și al cultelor a terminat proiectul de lege pentru îmbunătățirea sörtei clerului și a reorganizării seminariilor. Acest proiect de lege va veni în discuțiunea consiliului de miniștri chiar în cursul săptămânei acésteia și în urmă va fi depus pe biroul camerei.

* (Serbările Presei.) Ca și anul trecut, societatea presei din București a decis să dea în parcul Cismegiu serbări populare care vor ține patru zile și anume în zilele de 14 15 16 și 17 Maiu.

Anul acésta se vor întocmi distracți, noi cari vor atrage multă lume.

* Dl Iosif Pop de Turtz, jude la tribunalul regesc din Sătmariu în 1 Maiu a. c. și a serbat iubileul de 25 de ani, de când se află în serviciu. Președintele cu membri tribunalului, procurori și medicul suprem s'au grăbit a aduce felicitările lor. La banchetul festiv s'au ținut multe toaste, între cari dr. Fekete medicul suprem și-a adus aminte, că dl Iosif Pop ca pretore în anul 1867 a scăpat de tifus și fómete comuna românească Firisa, cerându și ajutoriu de 20 de mii fl. din partea statului.

Comuna Turtz se află în Ugocea ădită pe șapte deluri cu 4000 locuitori români, cu toți nobili și proprietari. În comună se află o stradă „valea popeilor”, de unde se trage familia dlui jude Iosif Pop. Un strămoș al seu, Michail Pop fu protopop românesc în Dorog, unde a ădit biserică pompoasă cu două turnuri pe séma acelor români, cari durere mai târziu sub presiunea dela Ungvar și au perdut naționalitatea; tot acest protopop a ădit o altă biserică pompoasă românească în Odoreu, ce și astăzi are caracter românesc. Familia Pop de Turtz este înrudită cu familiile Manu, Jurca, Mihalyi, Jura Dragoș, din Maramureș. Atât dl jude, ca mare proprietariu, cât și dna sa sociă, Carolina Bărsan, sunt călduroși spriginitori a tuturor silințelor românesci culturale și economice. Poporul românesc îi stiméază și-i adreză pentru numeroșele lor binefaceri. Senatul și poporul beneficii memor! Se trăescă încă mulți ani!

* (Un palat de sticlă sub apă.) Regele din Siam și-a făcut un palat de sticlă unic în felul seu. Palatul acésta este construit din plăci de sticlă de diferite colori și grosime și acéste sunt legate între ele cu ciment. Palatul are numai o singură ușă, închisă hermetic. Indată ce regele a intrat în palat, se deschid la un semnal dat, o mulțime de țevi de apă din coperiș și din toate părțile palatului, care zace într'o adâncime și apoi se pune complet sub apă. Regele însă, șade pe un loc uscat și răcoros, despărțit de lume și și petrece vremea cu cântări, fumat, mănări și beuturi.

Loterie.

Sâmbătă, în 7 Maiu 1892.

Îmșișóra:	35	25	63	83	19
Viena:	41	18	64	8	84

Bursa de Viena și Pesta.

Dia 7 Maiu 1892

	Viena	B.-Pesta
Renta de aur ng. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	109.25	109.15
Renta ung. de hârie	100.80	100.65
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	100.—	—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	—
Obligațiuni urbariale transilvane	1	—
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	117.—	116.50
Sorți de stat dela 1860	141.30	141.50
Sorți unguresci cu premii	145.50	140.50
Sorți de regularea Tisei	137.—	136.—
Imprumutul drumurilor de fer ung.	119.70	119.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	359.—	361.—
Galbin	5.64	5.64
Napoleon	9.50	9.49
100 marce nemțesci	53.57½	53.60
London pe (poliță de trei luni)	119.70	119.70

Editura și tipariul tipografiei arhidieceșane.

Redactor responsabil Nicolau Ivan.